

Iwona Kowalska

Rola uczelni wyższych w przygotowaniu kadr do wdrażania budżetu zadaniowego

The Role of Universities in Educating Staff Qualified in Task Budget Implementation

Uczelnie powinny wzmocnić swą pozycję na rynku instytucji oferujących usługi z zakresu przygotowania kadr dla potrzeb rynku pracy (w tym wdrażania budżetu zadaniowego). Celem artykułu jest próba zaprezentowania potencjału uczelni w kształceniu kadr z zakresu budżetu zadaniowego oraz wskazanie barier w realizacji tego przedsięwzięcia.

Wstęp

Budżet zadaniowy jest metodą zarządzania finansami publicznymi w której wykorzystuje się informację o wynikach realizacji zadań publicznych. Metoda ta jest stosowana i wprowadzana w systemach finansów publicznych wielu krajów członkowskich OECD (m.in. we Francji jako tzw. LOLF, w Wielkiej Brytanii jako system PSA, a w USA jako narzędzie PART), a także jest zalecana przez Komisję Europejską¹. Koncepcja ta zakłada zastąpienie tradycyjnego biurokratycznego modelu zarządzania administracją przez model menedżerski, czyli zastosowanie w sektorze publicznym zasad i modeli zarządzania stosowanych w sektorze prywatnym². Konieczność wprowadzenia nowego podejścia do zarządzania sektorem publicznym wynika z jednej strony z rosnących oczekiwań obywateli co do jakości usług publicznych przy jednoczesnej dużej niechęci do podnoszenia podatków, czyli dążenia do otrzymywania „coraz więcej za coraz mniej”. Z drugiej zaś strony jest to podyktowane koniecznością realizacji działań służących obniżeniu deficytu sektora finansów publicznych. Konsekwencją bowiem przekroczenia przez deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych jeszcze w 2008 r. wartości referencyjnej z Maastricht (3,0%) było podjęcie przez Radę Ecofin w 2009 r. decyzji o istnieniu w Polsce nadmiernego deficytu i równocześnie wydanie

¹ Prace nad polskim budżetem zadaniowym są faktyczną realizacją zapisów znowelizowanej ustawy o finansach publicznych z 2005 r. (art.: 35 ust. 3 pkt 1, 124 pkt 9, 158 ust. 3 pkt 9), a także nowej ustawy o finansach publicznych z 2009 r. (art.: 44, 138, 174, 175, 18). Stosowne zapisy są także zawarte w: Programie Konwergencji, Krajowym Programie Reform, Strategicznym Planie Rządzenia, Programie Operacyjnym Kapitał Ludzki (priorytet V - Dobre rządzenie).

² Por. m.in. Podstawka M.: New Public Management – task – based budget in Poland. In: Communication and Counseling in the Development of Rural Areas. K. Krzyżanowska (ed). Warsaw University of Life Sciences Publishing, Warsaw 2009

rekomendacji dotyczącej redukcji nadmiernego deficytu do 2012 r. Dlatego też umiejętność konstruowania budżetu zadaniowego staje się kluczową umiejętnością w procesie realizacji zadań publicznych.

Rozszerzenie oferty dydaktycznej o problematykę budżetu zadaniowego jest dobrym przykładem na wzmocnienie pozycji uczelni wyższych na rynku instytucji świadczących usługi z zakresu kształcenia kadr dla potrzeb rynku pracy. Wiodącą rolę w tym obszarze powinny sprawować uniwersytety ekonomiczne oraz uczelnie z wydziałami nauk ekonomicznych. Tego typu działania wpisują się w faktyczną realizację tzw. „trzeciej misji” uczelni. Obok bowiem tradycyjnych zadań uniwersytetu (kształcenie i realizacja badań naukowych) uczelnie powinny zadbać o relacje z sektorem: przedsiębiorstw, publicznym oraz pozarządowym (np. współpraca uczelni z pracodawcami w celu dostosowania programów kształcenia do wymagań rynku pracy)³. Tematyka związana z budżetem zadaniowym stanowiłaby dobry przykład poszerzenia palety możliwości podwyższania kwalifikacji zawodowych oferowanych przez uczelnię (np. uczelnie rolnicze mogłyby wspierać kadry w obszarze dwóch funkcji budżetu państwa: 12 - Ochrona i poprawa stanu środowisk; 21 - Prowadzenie polityki rolnej oraz rybackiej). Celem artykułu jest próba zaprezentowania potencjału uczelni w kształceniu kadr z zakresu budżetu zadaniowego oraz wskazanie barier w realizacji tego przedsięwzięcia.

Niewykorzystany potencjał uczelni w zakresie kształcenia kadr z wdrażania budżetu zadaniowego

Niewykorzystany potencjał uczelni w zakresie kształcenia kadr z wdrażania budżetu zadaniowego to w głównej mierze nie w pełni wykorzystany zasób wiedzy nauczycieli akademickich potwierdzony m.in. realizacją ekspertyz na rzecz Ministerstwa Finansów. Szczególnie cennym zasobem wiedzy jest np. opracowanie ekspertyzy dotyczącej opracowania bazy mierników dla poszczególnych funkcji, zadań i podzadań zamieszczonych w zadaniowym planie wydatków (budżet zadaniowy) na rzecz umożliwienia oceny ich realizacji pod względem: istotności, skuteczności, efektywności, użyteczności i trwałości. Nauczyciele akademicki wykonujący tego typu ekspertyzy (termin realizacji wynosi na ogół 150 dni) potrafią:

1. Dokonać przeglądu mierników stosowanych w budżetach zadaniowych krajów OECD oraz dotychczas stosowanych mierników w zadaniowych planach wydatków w Polsce (np. dla funkcji 21: Prowadzenie polityki rolnej oraz rybackiej obejmującej następujące zadania:

- 21.1 wspieranie rozwoju produkcji roślinnej i ochrona roślin uprawnych,
- 21.2 wspieranie rozwoju produkcji zwierzęcej i hodowli zwierząt,
- 21.3 ochrona zdrowia i dobrostanu zwierząt oraz zdrowia publicznego w zakresie weterynarii,
- 21.4 kształtowanie ustroju rolnego państwa,
- 21.5 wspieranie rozwoju infrastruktury wsi,
- 21.6 wspieranie rybactwa śródlądowego i rybołówstwa morskiego,
- 21.7 realizacja Wspólnej Polityki Rolnej i Rybackiej,

³ Diagnoza stanu szkolnictwa wyższego w Polsce. Raport cząstkowy przygotowany przez konsorcjum: Ernst & Young Business Advisory oraz Instytut Badań nad Gospodarką Rynkową. Listopad 2009, s. 96.

21.8 nadzór nad zdrowotną jakością środków spożywczych pochodzenia zwierzęcego w miejscach ich pozyskiwania, wytwarzania, przetwarzania i składowania,

21.9 informatyzacja działalności i budowa społeczeństwa informacyjnego).

Liczba mierników stosowanych w innych krajach zamieszczonych na liście mierników nie może być mniejsza niż 40 mierników (przy czym musi być przedstawione co najmniej: po pięć przykładów miernika oddziaływania, 10 przykładów miernika rezultatu, a także 20 przykładów miernika produktu dla każdej funkcji). Natomiast liczba mierników krajowych wszystkich typów (mierniki: oddziaływania, rezultatu, produktu) powinna być wyczerpująca. Dla każdego z mierników należy podać definicję lub opis celów, których stopień osiągnięcia mierzy dany miernik, a ponadto – trzy ostatnie dostępne bazowe wartości dla każdego z tych mierników (przedstawione osobno w podziale dla każdego roku w okresie trzech ostatnich lat), wraz z podanym okresem sprawozdawczym i źródłem danych. Poszczególne mierniki zamieszczone na liście mierników muszą się od siebie różnić w istotny sposób zakresem i przedmiotem oraz ich merytoryczną definicją. Treść cytowanych mierników będących przykładami zagranicznymi, mierzące je cele, a także wartości bazowe i docelowe (planowane wykonanie) muszą zostać przetłumaczone na język polski. Komentarz do każdego z mierników, stanowiący recenzję jego przydatności, musi zawierać minimum 150 znaków pisma maszynowego.

2. Skonstruować model bazy mierników dla wybranego obszaru państwa. Każdy miernik umieszczony w modelu bazy powinien być uszczegółowiony w taki sposób aby zawierał – jako niezbędne - następujące elementy konstrukcyjne:

- 1) podanie nazwy i typu tego miernika oraz jednostki jego miary;
- 2) podanie definicji celu, który ma być mierzony za pomocą danego miernika;
- 3) podanie trzech ostatnich dostępnych rocznych wartości bazowych danego miernika (przedstawionych osobno w podziale dla każdego roku, w okresie trzech ostatnich lat);
- 4) opis źródła uzyskiwania danych do oceny wykonania danego miernika, wraz ze sposobem jego wyliczania, a także opisem częstotliwości i sposobu pomiaru (okres sprawozdawczy)⁴;
- 5) w przypadku propozycji analogicznych do zagranicznych należy podać kraj oraz instytucję stosującą podobne zastosowania, a także – w miarę możliwości – ich ewentualne funkcjonowanie w dokumentach strategicznych.

Mierniki umieszczone w modelu bazy mierników powinny:

- umożliwiać określanie stopnia realizacji celów (mierzyć skuteczność i efektywność realizacji funkcji/zadań/podzadań),
- być możliwie spójne z miernikami określonymi dla innych podmiotów realizujących budżet w układzie zadaniowym,
- mierzyć tylko to, na co wykonawca funkcji/zadania/podzadania ma bezpośredni wpływ,
- posiadać wiarygodne i szybko dostępne źródło danych,
- przy formułowaniu mierników powinna być zapewniona ich spójność z poziomami określonymi w dokumentach strategicznych,

⁴ W przypadku jeśli miernik jest odwzorowaniem rozwiązań autorskich, zagranicznych lub międzynarodowych należy dodatkowo przedstawić postulowane źródło uzyskania danych do monitorowania i ewaluacji poziomu tego miernika.

- mieć charakter trwały, tj. być zdefiniowane w sposób umożliwiający ciągłość ich pomiaru w wieloletniej perspektywie,
- być adekwatne do stopnia realizacji postawionych celów oraz powinny skutecznie i efektywnie oddawać rzeczywisty obraz badanego obszaru.

Wybór każdego z zaproponowanych mierników musi być także uprzednio skonsultowany - w trybie roboczym - z osobą reprezentującą Zamawiającego, odpowiednim resortem, a ponadto uzyskać akceptację Zamawiającego.

Wykonanie powyższej ekspertyzy w sposób akceptowalny przez zamawiającego oznacza konieczność legitymowania się przez nauczyciela akademickiego wszechstronną interdyscyplinarną wiedzą z zakresu finansów, ekonomii, administracji, prawa, branży merytorycznej (np. ochrony środowiska), stanu rozwiązań zagranicznych itp. To niezwykle cenny potencjał wiedzy pracowników wydziału.

Niewykorzystany potencjał uczelni w zakresie kształcenia kadr z wdrażania budżetu zadaniowego to także brak chęci do czerpania z doświadczeń nauczycieli akademickich - certyfikowanych ekspertów z listy Ministerstwa Rozwoju Regionalnego (MRR) w zakresie oceny wniosków unijnych. Ten typ doświadczenia zawodowego nauczycieli akademickich mógłby być czynnikiem wspierającym proces kształcenia kadr z zakresu budżetu zadaniowego skierowany do przedstawicieli:

- administracji samorządowej,
- szeroko pojętej społeczności pozaakademickiej.

Wybór ww. grup odbiorców jest podyktowany opisem grup docelowych (beneficjentów UE) zawartym w dokumentacji konkursowej – np. w Programie Operacyjnym Kapitał Ludzki (POKL) w priorytecie:

- IV Szkolnictwo wyższe – poddziałanie 4.1.1.: Wzmocnienie potencjału dydaktycznego uczelni;
- V Dobre rządzenie - Działanie 5.2.: Wzmocnienie potencjału administracji samorządowej.

Nauczyciele – eksperci MRR mogliby służyć pomocą w przygotowaniu przez uczelnię wniosków unijnych dzięki zdobytemu doświadczeniu w ocenie:

1. Jakości projektu (np. ocena uzasadnienia potrzeby realizacji projektu w kontekście celów szczegółowych określonych dla danego Priorytetu POKL; adekwatności doboru instrumentów służących realizacji projektu do sytuacji i potrzeb grupy docelowej).
2. Beneficjenta (np. ocena wiarygodności - doświadczenie w zarządzaniu projektami, potencjał instytucjonalny).
3. Finansowania projektu - ocena:
 - niezbędności wydatku do realizacji projektu i osiągnięcia jego celów,
 - efektywności wydatków projektu (relacja nakład/rezultat),
 - kwalifikowalności wydatków⁵.

Wysoka pozycja rankingowa wniosku gwarantuje możliwość sfinansowania przez uczelnię w ramach POKL:

- priorytetu V: szkoleń z budżetu zadaniowego i planowania finansowego dla jednostek samorządu terytorialnego (JST);

⁵ I. Kowalska: Absorpcja środków unijnych na projekty edukacyjne – problem z oceną wniosków w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. W: Finanse gmin jako instrument zrównoważonego rozwoju i budowy społeczeństwa obywatelskiego. Wyższa Szkoła Menedżerska w Warszawie, Warszawa 2008, s. 203 – 210.

- priorytetu IV: realizacji nowego kierunku studiów podyplomowych jakim może być budżet zadaniowy; organizacji (z wykorzystaniem własnego potencjału kadrowego) specjalistycznych kursów i szkoleń, których zakres przedmiotowy odzwierciedla potrzeby rynku pracy i gospodarki opartej na wiedzy.

Niewykorzystany potencjał uczelni można także zdiagnozować jako brak właściwego upowszechnienia istniejącej już oferty dydaktycznej uczelni z zakresu wdrażania budżetu zadaniowego. Jeżeli uczelnia proponuje z tego obszaru merytorycznego:

- bloki tematyczne w ramach obowiązkowych zajęć dydaktycznych z finansów publicznych,
- odrębny przedmiot o wymiarze co najmniej 30 godzin w puli przedmiotów do wyboru,
- odrębny przedmiot w ofercie studiów podyplomowych,
- przygotowanie rozpraw doktorskich i habilitacyjnych,
- organizację staży dla studentów w departamentach Ministerstwa Finansów odpowiedzialnych za wdrażania budżetu zadaniowego;

to miło byłoby oczekiwać rekomendacji w środowisku branżowym takiej uczelni np. przez krajowego koordynatora ds. budżetu zadaniowego.

Bariery proceduralne w realizacji procesu kształcenia kadr z zakresu budżetu zadaniowego

Typowym odbiorcą oddziaływań dydaktycznych nauczycieli akademickich są ich studenci. Tymczasem największe zapotrzebowanie na szkolenia kadr z zakresu wdrażania budżetu zadaniowego jest skierowane do dysponentów środków budżetowych. Zleceniodawcą tego typu szkoleń jest Ministerstwo Finansów. Organizuje ono postępowanie prowadzone w trybie przetargu nieograniczonego na szkolenia w dziedzinie budżetowania zadaniowego w administracji publicznej. Postępowanie to jest prowadzone na podstawie ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych⁶. Lektura specyfikacji istotnych warunków zamówienia (SIWZ) nie ułatwia uczelniom podjęcia decyzji o przystąpieniu do przetargu. Decyduje o tym przede wszystkim szeroki zakres przedmiotu zamówienia. Dla przykładu w ramach zamówienia na szkolenia w dziedzinie budżetowania zadaniowego w administracji publicznej w roku 2011 wykonawca jest zobligowany zrealizować szkolenia, ujęte w postaci czterech komponentów szkoleniowych:

- 1 – dla trenerów (2 szkolenia dla 3 grup szkoleniowych);
- 2 – dla grupy zarządczej (1 szkolenie zagraniczne – wizyta studyjna dla 2 grup szkoleniowych oraz 1 szkolenie krajowe dla 1 grupy szkoleniowej);
- 3 – dla grupy kierowniczej (1 szkolenie dla 1 grupy szkoleniowej);
- 4 – dla grupy operacyjnej (1 szkolenie dla 120 grup szkoleniowych).

Każdy komponent jest szczegółowo opisany w zakresie wymaganych treści kształcenia. Zakres tematyczny zagadnień do omówienia w trakcie szkoleń jest dostosowany do profilu odbiorcy (por. tab. 1 i 2).

⁶ Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759.

Tabela 1. Zakres tematyczny komponentu I szkolenia z zakresu budżetu zadaniowego.

KOMPONENT 1 – SZKOLENIE DLA TRENERÓW – 2 szkolenia dla 3 grup szkoleniowych	
Lp.	Zakres tematyczny zagadnień do omówienia w trakcie szkoleń
1.	Omówienie uzasadnienia do ustawy budżetowej na 2011 r. oraz projektu uzasadnienia do ustawy budżetowej na rok 2012
2.	Przegląd zagadnień dotyczących budżetowania zadaniowego - podstawowe koncepcje i najnowsze światowe trendy
3.	Omówienie raportu OECD
4.	Budżet zadaniowy jako narzędzie zarządzania finansami publicznymi
5.	Zarządzanie przez cele w kontekście budżetu zadaniowego i planowania wieloletniego
6.	Kontrola zarządcza, budżet zadaniowy oraz zarządzanie ryzykiem
7.	Spójna budowa celów i mierników
8.	Analiza ryzyka realizacji zaplanowanych celów
9.	Cele i mierniki na poziomie funkcji prezentowane w WFPF
10.	Powiązanie klasyfikacji tradycyjnej z zadaniową, szczególnie na poziomie paragrafy-działania (zasady kalkulacji i rozliczania wydatków)
11.	Rozliczanie wydatków osobowych, bieżących i majątkowych
12.	BUZA – aplikacja wspomagająca planowanie wydatków budżetu państwa w układzie zadaniowym – warsztaty (instalacja aplikacji, budowa aplikacji i wynikające z niej ograniczenia, zakres danych zawartych w aplikacji, praca z aplikacją, szukanie pomocy, ćwiczenia praktyczne).

Zródło: SIWZ do postępowania prowadzonego w trybie przetargu nieograniczonego na „Szkolenia w dziedzinie budżetowania zadaniowego w administracji publicznej w 2011 r.” – ogłoszenie Ministerstwa Finansów z dnia z dnia 10/06/2011.

Zleceniodawca nie dopuszcza możliwości składania ofert częściowych lub wariantowych. Dla uczelni jako potencjalnego oferenta oznacza to konieczność dysponowania kilkunastoma specjalistami z zakresu budżetu zadaniowego. Jeżeli uczelnia ma zbyt mało własnej kadry to musi pozyskać kadre z innych uczelni (co oznacza najczęściej stworzenie konsorcjum). Skompletowanie odpowiedniego liczebnie zespołu o wysokich kwalifikacjach może być problematyczne (zbyt mało pracowników specjalizujących się z tego zakresu finansów publicznych). Wykładowcą może być wprawdzie osoba posiadająca jedynie tytuł magistra w dziedzinie ekonomii, nauk społecznych lub politycznych, ale musi jednocześnie mieć udokumentowane doświadczenie w zakresie prowadzenia szkoleń w obszarze budżetu zadaniowego (zespół co najmniej 10 osób – nauczyciele akademicy rzadko mają udokumentowany dorobek z tego zakresu w tej formie)⁷.

⁷ W ofercie należy udokumentować, że w ciągu ostatnich 3 lat przed upływem terminu składania ofert, a jeżeli okres prowadzenia działalności jest krótszy - w tym okresie, wykonano usługi szkoleniowe polegające na organizacji co najmniej 80 szkoleń (grup szkoleniowych) w ciągu jednego roku kalendarzowego w trakcie których przeszkolono co najmniej 1600 osób o łącznej wartości co najmniej: 900 000 złotych.

Tabela 2. Zakres tematyczny komponentu II szkolenia z zakresu budżetu zadaniowego.

KOMPONENT 2 – SZKOLENIE DLA GRUPY ZARZĄDZAJĄCEJ – 1 szkolenie zagraniczne – wizyta studyjna dla 2 grup szkoleniowych oraz 1 szkolenie krajowe dla 1 grupy szkoleniowej	
Lp.	Zakres tematyczny zagadnień do omówienia w trakcie szkoleń.
1)	Szkolenie zagraniczne - wizyta studyjna
a)	Reforma budżetowa we Francji – założenia i wdrażanie budżetu zadaniowego. - Ustawa organiczna o ustawach finansowych (LOLF); - Wdrażanie reformy; - Instytucje odpowiedzialne za wdrożenie; - Rola parlamentu i rządu w przygotowywaniu budżetu zadaniowego.
b)	Charakterystyka budżetu zadaniowego we Francji. - Struktura budżetu zadaniowego; - Strategia, cele i mierniki; - Kontrola i ocena wykonywania ustaw finansowych.
c)	Dostosowanie zasad rachunkowości do wymogów budżetu zadaniowego
d)	System informatyczny wspomagający obsługę budżetu państwa w układzie zadaniowym
2)	Szkolenie krajowe - sesja szkoleniowa w kraju
a)	Przegląd zagadnień dotyczących budżetowania zadaniowego - podstawowe koncepcje i najnowsze światowe trendy.
b)	Zarządzanie przez cele w kontekście budżetu zadaniowego i planowania wieloletniego
c)	Organizacja i zarządzanie procesami: planowania, monitoringu, sprawozdawczości i ewaluacji budżetu zadaniowego w jednostce.
d)	Budżet zadaniowy - efektywność jako podstawa procesów decyzyjnych.
e)	Wykorzystanie informacji z wykonania w układzie zadaniowym do efektywnego planowania wydatków.
f)	Zarządzanie finansami publicznymi w warunkach niepewności.
g)	Kontrola zarządcza, budżet zadaniowy oraz zarządzanie ryzykiem.
h)	WPPF jako dokument uwzględniający cele średniookresowej strategii rozwoju kraju i kierunki polityki społeczno-gospodarczej.
i)	Cele i mierniki na poziomie funkcji prezentowane w WPPF.

Źródło: SIWZ do postępowania prowadzonego w trybie przetargu nieograniczonego na „Szkolenia w dziedzinie budżetowania zadaniowego w administracji publicznej w 2011 r.” – ogłoszenie Ministerstwa Finansów z dnia z dnia 10/06/2011.

Wykonawca poza przeprowadzeniem szkoleń jest też dodatkowo zobowiązany w ramach zamówienia do:

1. Przeprowadzenia naboru uczestników szkoleń realizowanych w ramach poszczególnych komponentów.
2. Wyznaczenia zgodnie wytycznymi zawartymi w SIWZ miejsca szkoleń. Na przykład przy realizacji komponentu I szkolenia będą organizowane w Łodzi i Olsztynie. W każdym mieście odbędzie się jedno szkolenie dla 3 grup szkoleniowych.
3. W ramach organizacji szkolenia zagranicznego - wizyty studyjnej Wykonawca powinien zapewnić m.in.:

- 3.1. Prelegentów związanych z obszarem budżetowania zadaniowego, będących przedstawicielami wyższego szczebla instytucji francuskich powiązanych z tematyką budżetowania zadaniowego, w tym przede wszystkim Ministerstwa Budżetu, Rachunków Publicznych, Służby Cywilnej i Reformy Państwa (Ministere du Budget, des Comptes Publics, de la Fonction Publique et de la Reforme de l'Etat) ze szczególnym uwzględnieniem następujących komórek/ jednostek organizacyjnych: Dyrekcja Generalna ds. Finansów Publicznych (Direction General des Finances Publique), Dyrekcja ds. Budżetu (Direction du Budget, w tym Mission Performance de la Gestion Publique), Ministerialna Służba Kontroli Budżetowej i Rachunkowej (Service du controle budgetaire et comptable ministeriel) oraz innych instytucji, jak np.: Międzyministerialnego Komitetu Audytu Programów (Le Comite interministerial d'audit des programmes – CIAP), Trybunału Obrachunkowego (Cour des comptes), Instytutu zarządzania publicznego i rozwoju gospodarczego – Szkoła LOLF (Institut de la gestion publique et du development economique – Ecole de la LOLF), AIFE (Agence pour l'informatique financière de l'Etat), Parlamentarnej Komisji ds. Finansów Publicznych, poszczególnych ministerstw - w zakresie budżetowania zadaniowego.
- 3.2. Zabezpieczenia sal wykładowych odpowiednio oznakowanych i wyposażonych w sprzęt multimedialny (laptop, rzutnik
- 3.3. Dwóch opiekunów każdej grupy szkoleniowej - osoby biegle władające językiem francuskim i polskim odpowiedzialne za aspekty organizacyjne, biorące udział w szkoleniu zagranicznym - wizycie studyjnej wraz z uczestnikami szkolenia.
- 3.4. Transport lotniczy uczestników z Polski do Paryża i z powrotem.
4. Zakwaterowanie uczestników szkolenia oraz przedstawicieli Zamawiającego w obiektach hotelarskich, których lokalizacja jest bardzo precyzyjnie określona np. na terenie Łodzi w odległości maksymalnie 1500 m w linii prostej od dworca PKP Łódź Fabryczna (gps wg satelitarnej mapy Polski - www.fullinfo.pl: 51°46'9'', 19°28'3'' lub 51.769340, 19.467751).
5. Całodzienne wyżywienie uczestników poszczególnych grup szkoleniowych, uwzględniając wykładowców i przedstawicieli Zamawiającego, począwszy od kolacji w dniu poprzedzającym rozpoczęcie szkolenia a skończywszy na śniadaniu w dniu następującym po zakończeniu szkolenia, obejmujące: śniadania, obiady składające się z przystawki, 2 dań gorących, surówki lub sałatki, deseru oraz napoju (kawa, herbata, soki, woda mineralna), kolacje.

Uwzględniając fakt, że obsługa szkoleń powinna być zakończona do 30 listopada 2011 r., a ogłoszenie o przetargu na realizację tych szkoleń zostało zamieszczone na stronie internetowej Ministerstwa Finansów w dniu 10 czerwca 2011 r., należy stwierdzić, że trudno byłoby nauczycielom akademickim pogodzić wykonanie statutowych obowiązków na uczelni z oczekiwanym zaangażowaniem się w realizację przetargu.

Warto także wspomnieć, iż do złożenia oferty przetargowej wymagane jest wadium. W cytowanym przykładzie przetargu wadium zostało ustalone w wysokości 110 tys. zł⁸.

⁸ Wadium może być wnoszone w jednej lub kilku następujących formach:

- 1) w pieniądzu,
- 2) poręczeniach bankowych lub poręczeniach spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej, z tym że poręczenie kasy musi być poręczeniem pieniężnym,

Ten wymóg formalny może nie zostać spełniony przez uczelnię w przypadku braku zgody rektora. Jeżeli jednak nawet wymóg złożenia wadium zostanie dopełniony to problematyczna pozostaje kwestia ustalenia ceny ofertowej. Wysokość tej ceny ma kluczowe znaczenie, gdyż jest to jedyne kryterium wyboru oferty. A cena oferty brutto musi obejmować wszelkie koszty związane z realizacją przedmiotu zamówienia, w tym koszty wykonania przedmiotu umowy, naboru uczestników, testów, przetwarzania danych osobowych uczestników szkoleń, materiałów szkoleniowych, dokonania odbiorów, wynagrodzenie za przeniesienie autorskich praw majątkowych i praw zależnych, opłaty i podatki, w tym podatek od towarów i usług (VAT) oraz podatek akcyzowy⁹. Nie może więc dziwić fakt, że w dotychczasowej praktyce wykonawcami są niezwykle rzadko uczelnie. W roli wykonawców najczęściej występują spółki: cywilne, z ograniczoną odpowiedzialnością oraz akcyjne.

Zakończenie

Umocnieniu pozycji uczelni w środowisku instytucji oferujących usługi z zakresu przygotowania kadr dla potrzeb rynku pracy (w tym wdrażania budżetu zadaniowego) powinny służyć dwa wzajemnie się uzupełniające mechanizmy motywacyjne stosowane wobec pracowników:

I – zachęty finansowe wobec nauczycieli akademickich łączących w swej pracy realizację trzech misji uczelni (badania, dydaktyka, doświadczenie praktyczne – posiadane uprawnienia państwowe).

II – zachęty organizacyjne dla nauczycieli akademickich podnoszących swe kwalifikacje praktyczne (np. możliwość odbywania staży w przedsiębiorstwach, prowadzenia zajęć dydaktycznych razem z praktykiem, stworzenie komórki organizacyjnej zajmującej się przygotowaniem ofert przetargowych od strony administracyjno – finansowej).

3) gwarancjach bankowych,

4) gwarancjach ubezpieczeniowych,

5) poręczeniach udzielanych przez podmioty, o których mowa w art. 6b ust. 5 pkt 2 ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości (Dz. U. z 2007 r. Nr 42, poz. 275, ze zm.).

⁹ Cena oferty brutto musi być wyliczona według wzoru:

$$\text{Cena oferty brutto} = A + B1 + B2 + C + D$$

gdzie:

A – oznacza iloczyn ceny brutto przeszkolenia jednego uczestnika w ramach jednego szkolenia realizowanego w komponencie 1 i liczby szkoleń w komponencie 1 (2 szkolenia) i maksymalnej liczby osób przeznaczonych do

przeszkolenia w ramach komponentu 1 (60 osób)

B1 - oznacza iloczyn ceny brutto przeszkolenia jednego uczestnika szkolenia zagranicznego - wizyty studyjnej w ramach komponentu 2 i maksymalnej liczby osób przeznaczonych do przeszkolenia w ramach wizyty studyjnej realizowanej w komponencie 2 (40 osób)

B2 - oznacza iloczyn ceny brutto przeszkolenia jednego uczestnika szkolenia krajowego - jednodniowej sesji szkoleniowej w kraju w ramach komponentu 2 i maksymalnej liczby osób przeznaczonych do przeszkolenia w ramach jednodniowej sesji szkoleniowej w kraju w komponencie 2 (133 osoby)

C - oznacza iloczyn ceny brutto przeszkolenia jednego uczestnika w ramach szkolenia realizowanego w komponencie 3 i maksymalnej liczby osób przeznaczonych do przeszkolenia w ramach komponentu 3 (133 osoby)

D - oznacza iloczyn ceny brutto przeszkolenia jednego uczestnika w ramach szkolenia realizowanego w komponencie 4 i maksymalnej liczby osób przeznaczonych do przeszkolenia w ramach komponentu 4 (2400 osób).

Literatura

Czaputowicz J. (red.): Administracja publiczna. Wyzwania w dobie integracji europejskiej, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2008

Diagnoza stanu szkolnictwa wyższego w Polsce. Raport cząstkowy przygotowany przez konsorcjum: Ernst & Young Business Advisory oraz Instytut Badań nad Gospodarką Rynkową, Listopad 2009

Dokumentacja konkursowa Program Operacyjny Kapitał Ludzki Priorytet IV Szkolnictwo Wyższe i nauka – Działanie 4.1. – Wzmocnienie rozwoju potencjału dydaktycznego uczelni oraz zwiększenie liczby absolwentów kierunków o kluczowym znaczeniu dla gospodarki opartej na wiedzy – Poddziałanie 4.1.1.: Wzmocnienie potencjału dydaktycznego uczelni. MNiSW, Warszawa 2010

Dokumentacja konkursowa Program Operacyjny Kapitał Ludzki Priorytet V: Dobre rządzenie - Działanie 5.2 - Wzmocnienie potencjału administracji samorządowej - Poddziałanie 5.2.1 – Modernizacja zarządzania w administracji samorządowej. MSWiA, Warszawa, 2008 - 2009

Kowalska I.: Absorpcja środków unijnych na projekty edukacyjne – problem z oceną wniosków w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. W: Finanse gmin jako instrument zrównoważonego rozwoju i budowy społeczeństwa obywatelskiego. Wyższa Szkoła Menedżerska w Warszawie, Warszawa 2008

Lubińska T. (red.), Nowe Zarządzanie Publiczne - skuteczność i efektywność. Budżet zadaniowy w Polsce, Wydawnictwo Difin, Warszawa 2009

Podstawka M.: New Public Management – task – based budget in Poland. In: Communication and Counseling in the Development of Rural Areas. K. Krzyżanowska (ed). Warsaw University of Life Sciences Publishing, Warsaw 2009

Polska 2030 – Trzecia fala nowoczesności. Rynek pracy a rozwój polskie i europejskiej (światowej) gospodarki. Raport zespołu doradców strategicznych prezesa rady ministrów. Warszawa 2011

Postuła M., Perczyński P. (edit.): Performance Budget in Poland, Ministry of Finance, Warsaw 2010

Summary

Universities should strengthen their position on the market of institutions offering services in the field of educating staff that would fit the needs of the labour market (including staff qualified in task budget implementation). The aim of the article is to make an attempt to present the potential universities have in the field of educating staff qualified in task budget, as well as to indicate barriers that impede the realization of this potential.

Informacje o autorze:

Dr hab. Iwona Kowalska

Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego, Wydział Nauk Ekonomicznych

Katedra Ekonomiki Edukacji, Komunikowania i Doradztwa

ul. Nowoursynowska 166

02-787 Warszawa

e-mail: iwona_kowalska@sggw.pl